

הדקה האחרונה / נפתלי לאו

נפתלי לאו נולד בקרקוב למשפחה רבנית ידועה בפולין. בשנים הראשונות של מלחמת העולם השנייה שהה בגטו פיוטרקוב טריבונלסקי, שהיה הגטו הראשון בפולין הכבושה. ביולי 1941 הוא נשלח עם קבוצת פולנים לא-יהודים למחנה אושוויץ, אך הצליח לברוח בתוך משאית מזון, וחזר לפיוטרקוב. באוקטובר 1942 גורשו אביו ואחיו שמואל-יצחק יחד עם מרבית יהודי העיר למחנה ההשמדה טרבלינקה שם נספו.

בנובמבר 1944, במהלך סלקציה, היה נפתלי מיועד להישלח למחנה עבודה. אימו, אשר הבינה את שהולך לקרות, הצמידה אליו את אחיו הקטן, ישראל, (לימים הרב הראשי לישראל, הרב ישראל מאיר לאו), אולם היא עצמה לא ניצלה. נפתלי ואחיו ישראל נשלחו למחנה עבודה בעיר צ'נסטוחובה ומשם הגיעו למחנה הריכוז בוכנוואלד. על מנת שאחיו, ישראל, ייכנס לתוך המחנה שיחד נפתלי את השומר הגרמני, וכך נכנסו שניהם למחנה. לאחר מספר ימים נלקח נפתלי, לבדו, על ידי חייל גרמני מהמחנה למשלוח והעמיסו אותו לרכבת, אך שם הוא כבר החליט עם עצמו כי ברכבת זו הוא לא יישאר וכי הוא מתכנן לברוח. הוא הצליח להזיז את דלת קרון הרכבת, קפץ ממנה לתוך תעלה והחל לרוץ לתוך יער במטרה להגיע חזרה לישראל, אחיו. בהגיעו למחנה הוא הצליח לאתר את ישראל בבלוק 67. בהמשך פרצו האמריקאים למחנה ושחררו את האסירים שבו, ביניהם את נפתלי וישראל.

לאחר המלחמה עלה לישראל והתיישב ברמת גן. בשנים 1956–1970 עבד כעיתונאי ב"הארץ" תחת השם נפתלי לביא. עם הזמן אימץ לעצמו את שם העט שלו לשמו הרשמי. לאו-לביא היה מקורב למשה דיין וביולי 1970 מונה לדובר משרד הביטחון. בשנת 1981 הוא מונה לקונסול ישראל בניו יורק, ובשנת 1985 סיים כהונתו זו, ומונה למנכ"ל המגבית היהודית המאוחדת בישראל. בשנותיו האחרונות שימש כסגן יושב-ראש הנהלת איל"ר, הארגון היהודי העולמי המטפל בהשבת רכוש יהודי שאבד בשואה. הוא הרצה בכינוסים ובפורומים העוסקים בנושא השואה. היה חבר בחבר המנהלים של המרכז הרפואי שערי צדק. בשנת תשס"ג (2003) קיבל את אות יקיר ירושלים. נפתלי לאו-לביא נפטר ב-6 בדצמבר 2014 (י"ד בכסלו התשע"ה) בגיל 88.

העדות לקוהה מתוך ויקיפדיה

<https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%A0%D7%A4%D7%AA%D7%9C%D7%99-%D7%9C%D7%90%D7%95-%D7%9C%D7%91%D7%99%D7%90>

ומתוך עדותו הישירה של נפתלי ביוטיוב

<https://www.youtube.com/watch?v=keDBQuNv3N4>

רפלקציה של חברי הקבוצה:

היה לי מאוד מהנה לעבוד על הסיפור של נפתלי לאו, ולא רק זה, היה גם מעניין ואפילו מרגש. בדרך כלל, הסיפור היותר מוכר הוא הסיפור של ישראל, אחיו הקטן של נפתלי. אבל אנחנו רצינו לספר לשם שינוי את הסיפור של נפתלי, ולהעביר את המסר החשוב של אחריות ושמירת הבטחות. הסיפור של נפתלי הוא סיפור שמראה עד כמה רחוק יכול אח ללכת בשביל אח שלו, ובתור אח גדול בעצמי, מצאתי את הסיפור מאוד נוגע ללב. לצלם את הסרט היה מאוד מהנה אבל גם לא פשוט. בתור מי ששיחק את נפתלי, רציתי להעביר את הקושי והשברון לב, אבל גם את הנכונות והאמיצות של נפתלי, שממש אהבתי אצלו בתור בן אדם. אפילו שאף פעם לא חשבתי על להיות שחקן, לשחק את נפתלי פתח דלת של אפשרויות לא נגמרות לקריירה או אפילו רק תחביב. נהייתי לעבוד עם חבריי לקבוצה, וכולם תרמו את תפקידם, ואפילו עשיו מעל ומעבר ממה שהתבקשו. זה רק הראה לי שאני לא היחיד שהתעניין בסיפורו של נפתלי. אז לסיכום, לעבוד ביחד עם זכרון מתחדש על הסיפור של נפתלי הייתה חוויה שאני לא אשכח בזמן הקרוב, ובהחלט לא ארצה לשכוח.